

ANKOM

2020 -01- 28

Ånge kommun
Socialnämnden
841 81 ÅNGE

ÅNGE KOMMUN
Socialtjänsten

Ärendet

Tillsyn av socialnämnden (nedan kallad nämnden) i Ånge kommuns kontroll och användning av tillståndspliktig konsulentverksamhet vid placering av barn i familjehem eller jourhem.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har inte uppmärksammat några brister inom de områden som tillsynen omfattat. IVO avslutar därför ärendet.

Skälen för beslutet

IVO konstaterar att de konsulentverksamheter (som har till uppgift att föreslå familjehem och jourhem samt/eller lämna stöd och handledning till sådana) som nämnden använder sig av har tillstånd. Vidare bedömer IVO att nämnden kontrollerat att de endast använder sig av sådana konsulentverksamheter med tillstånd.

IVO vill påtala vikten av att nämnden även regelbundet kontrollerar att de konsulentverksamheter som de har avtal med har kvar sitt tillstånd. Detta skulle t.ex. kunna göras i samband med de tillfällen då vården övervägs i enligt med 6 kap. 8 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Det är också av största vikt att nämnden i enlighet med 11 kap. 5 § SoL, dokumenterar åtgärder som vidtas i enskilda ärenden. Den som bedriver socialtjänst ska också utarbeta och fastställa de rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Detta i enlighet 4 kap. 4 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9).

Av nämndens yttrande framgår att kontroll av tillstånd gjorts av de konsulentverksamheter de tecknat avtal med. Kontrollerna har dock tidigare inte dokumenterats. Vidare har nämnden uppgett vilka konsulentverksamheter de slutit avtal med vid familjehems- och jourhemsplaceringar.

Att konsulentverksamheter, dvs bolag, föreningar, samfälligheter, stiftelser eller enskilda individer som yrkesmässigt bedriver verksamhet som har till uppgift att till socialnämnden föreslå familjehem och jourhem till barn samt som lämnar stöd och handledning till sådana hem som tar emot barn, ska ha tillstånd framgår av 7 kap 1 § SoL. Tillståndsplikten trädde i kraft den 15 april 2017. Lagstiftaren har

ansett att det krävs tillstånd för vissa verksamheter för att garantera att det görs en prövning av om den har förutsättningar att bedrivas med god kvalitet.

Verksamheter som saknar tillstånd undandrar sig också tillsyn. En nämnd får enligt 5 § förvaltningslagen (2017:900), FL, endast vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen. Att placera barn i eller via verksamheter som saknar tillstånd har inte stöd i rättsordningen. Ytterligare bestämmelser kring konsulentverksamheter finns i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om konsulentverksamheter (HSLF-FS 2018:2).

Underlag

- Socialnämndens yttrande som inkom till IVO den 26 november 2019

Ytterligare information

Tillsynen ingår i ett regionalt projekt som omfattar 44 kommuners socialnämnder. IVO har i tillsynen granskat om nämnden använder sig av, och i så fall vilka, konsulentverksamheter för placering av barn i familjehem och jourhem. Vidare har IVO granskat om nämnden kontrollerat att dessa verksamheter har tillstånd. Dessutom har IVO inhämtat uppgifter om nämnderna använder sig av verksamheter som antingen föreslår familjehem och jourhem eller som lämnar stöd och handledning till sådana.

Beslut i detta ärende har fattats av inspektören Linus Hermansson. Inspektören Erica Ahlenhed har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Linus Hermansson

Erica Ahlenhed